

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugosla-
vije in v Ljubljani:
za celo leto naprej... K 84—
za pol leta " " " 42—
za četrt leta " " " 21—
za en mesec " " " 7—
za posredstvo celoletno K 95—
»Slovena izdaja:«
za celo leto " " " K 15—
za posredstvo " " " 20—

SLOVENE

»Inserati:«
Enostopenjska petstirista (30 mm
širina in 3 mm visoka ali nje
preost.)
za enkrat " " " po K 1-20
redni ranglasi " " " po K 1-40
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglaš 50/30 mm K 4—
»Poslano:«
Enostopenjska petstirista K 3—
lahja vsak dan izvenredni po-
srednik in dan po pramniku,
ob 8. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirni se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava, št. 332.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnine in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bozn.-hero. 7562.

Drugo dejanje.

Napoleon Veliki je imel navado, ko-
liar pripovedujejo njegovi življenjskepi-
si, da se je ob času, ko je premišljeval težke
probleme svojega cesarstva, valjal na pre-
progih svojega kabineta ter se igral z
mačkami svoje žene. Demokratska zajed-
nica, ki je v svoji triumfatorski pozi Napo-
leona na las podobna, mu je podobna tudi
v komedijah in lahkomišelnem igračka-
nju, kakor mu je nepodobna v resnobi pri
reševanju težkih državnih problemov in
vseh drugih rečeh.

Da razumemo sedanjí parlamentarni
pogožaj, si je treba še enkrat predočiti raz-
voj parlamentarne krize. Demokratska za-
jednica s svojim socialističnim repkom je
po Protičevem odstopu menila, da je pri-
šel njen čas. S sladkosnednostjo, ki spo-
minja na razvajene otroke, se je ponudila,
da prevzame vodstvo države. Ne očitamo
ji vladohlepnosti, kajti to je edina vez,
ki jo drži; ne moremo pa dovolj nizko
taksoirati njene naivnosti, ki je pričako-
vala, da bo brez absolutne večine parla-
menta in ne da bi imela kakoršnokoli ve-
čino zagotovljeno, prevzela vladne posle.
Posledica te želje po vladanju brez moči
za vlado je bila kriza, ki jo sladkosnedni
ljudje večkrat doživljajo. Demokratska
zajednica s svojim socialističnim repkom
se je v sili razmer morala prilagoditi sta-
lišču Jugoslovanskega kluba, ki je edini
napravil točno diagnozo za političnega
bolnika, kar je postal naš parlament vsled
kapitalistično-socialistične nezmernosti,
in ki je zahteval od vsega početka kon-
centracijsko vlado.

Tu se začneja drugo in še zanimivejše
poglavje iz psihologije Demokratske za-
jednice s socialističnim repkom. Demo-
krati so se prilagodili dejanski potrebi v
tistem upanju, da koncentracijo vendarle
onemogočijo. Hoteli so parlamentarne
skupine zvoditi za nos; saj ni neznan, da
je domišljavost prav tako pripravljena
nasprotniku podcenjevati, kakor sebe
rada precenjuje. Demokratska zajednica
s svojim socialističnim repkom je začela
pogajanja z radikalci, Narodnim klubom,
Jugoslovanskim klubom in drugimi parla-
mentarnimi skupinami. Človeku, ki je v
študiju demokratske psihologije novinec,
bi se po poročilih iz demokratskih virov
zdelo, da ta pogajanja že vodijo k spora-
zumu in da bo koncentracijska vlada, ki
je blagor države in ljudstva nujna zahte-
va, v najkrajšem času gotovo dejstvo.
Tako je sodil novinec v demokratski psi-
hologiji, tako je sodil celo Stojan Protić,
ki ni novinec. Toda pokazalo se je takoj,

da je taka sodba prevara, izvirajoča iz ne-
poznavanja demokratske duše. Kakor hitro
so namreč demokrati dosegli spora-
zum z drugo najmočnejšo skupino, z radi-
kalci, so doslej navidez spravljivo vodena
pogajanja z Narodnim klubom razbili v
prepričanju, da imajo z radikalci že po-
trebno večino. Otrsteti se jim je bilo še Ju-
goslovanskega kluba. V ogenj so poslali
svoj socialistični repok, ki je pomagal, da
smatra pod svojo častjo, sedeti s klerikalci
v istem kabinetu. Ta živa zavest za čast
je sicer pri socialistih nova, kajti sedeli so
že z nami v istem belgrajskem kabinetu
in bi bili nemara še pripravljeni sedeti v
njem skupno z nami, ko bi Demokratska
zajednica ne bila naenkrat potrebovala
njihove občutljivosti za čast in poštenje;
vendar bi morali imeti malo več samo-
premagovanja, kadar rešujejo ministrsko
krizo. Tudi mi bridko občutimo, da mo-
ramo biti sodržavljani gospoda Kristana;
a ne moremo preko tega dejstva. Kakor
je Demokratska zajednica starčevičansko
zahtevo po banski stolici porabila za pre-
tvezo, da se otrese Narodnega kluba, tako
je porabila gnjus gospoda Kristana pred
klerikalizmom za povod, da se otrese Ju-
goslovanskega kluba. Da doseže svoje na-
mene, ji je bil sporazum z radikalci dovolj.

Tedaj je nastopil Stojan Protić. V
svojem pismu ministrskemu predsedniku
Davidoviču, ki smo ga priobčili včeraj in
ki je vredno, da se še enkrat prebere, je
izjavil, da odklanja take metode, ki jih
uvaja Demokratska zajednica in ki so po-
polnoma umestne, kadar gre za izvoznice,
ki so pa nove, če gre za parlamentarno
krizo. S svojim pismom je Stojan Protić
demokratom in njihovemu socialističnemu
repku dal brco, ki jo neodkritosrčnost in
zavratnost zasluži.

Kljub temu je vlada, ki nima večine
in ki nima nobenih moralnih kvalitiet, po-
trebnih za vodstvo države, imela dovolj
poguma, da je sklicala novo sejo Pred-
stavnštva. Ta seja je bila zopet nesklep-
čna, in sicer vsled tega, ker se je izmed
20 poslancev takozvane vladne večine ni
udeležilo. Oni so doma po »političnih«
opravkih, kakor pravi demokratsko časopisje.
Ne maramo začeti osebne boja
in zato nočemo povpraševati, kakšni so ti
»politični« opravki, ki demokratskim
poslancem ne dajo v Belgrad, vprašamo
pa, zakaj so se dali posiljati v Narodno
predstavnštvo, če mislijo sedeti doma?
Zakaj so prevzeli vlado, če ne mislijo z
njo glasovati? Zakaj zahtevajo od opozi-
cije, da bi izvrševala njihovo dolžnost?
Vsa državotvornost Demokratske zajed-
nice s socialističnim repkom obstoji v

tem, da zahteva od zbornice, čeprav nima
v njej večine, kreditov, da hoče z njimi
sama brez kontrole razpolagati, med tem,
ko bi jih dovoljevali in plačevali drugi.
Ni si mogoče predstavljati lahkomišel-
nejše igrice z ljudstvom in državo; svinja bi
z melom ne mogla ravnati drugače.

Temu drugemu dejanju čudne igre,
ki jo igrajo demokrati s svojim sociali-
stičnim repkom, bo sledilo tretje. Naša
želja bi bila, naj bi to dejanje tvorile
splošne volitve v kraljestvu SHS, in če je
to res tudi želja demokratov, kakor pravi-
mo, tedaj bomo volitve kmalu doživeli in
demokratsko-socialistične tragikomedije
bo konec.

Protestni shod v Radgoni.

Radgona, dne 8. sept. 1919.

Nepričakovana rešitev radgonskega
vprašanja, ki je iznenadila tako Nemce,
kakor Slovence in vzbudila na severni
meji mnogo upravičenega ogorčenja, je iz-
vala veliki protestni shod, ki se je vršil
danes tukaj v Radgoni v onih prostorih,
kjer je decembra lanskega leta osvoboditelj
general Maister pozdravljal slovensko
Radgono. Tokrat so bile ravno jugoslo-
vanske vojaške oblasti med istimi, ki so
delali ovire tej spontani manifestaciji one-
ga dela naših obmejnih Slovencev, ki je
vsled laških intrig in nemčurških naporov
obojen na smrt v »svobodni republiki« v
Avstriji. Kljub temu je shod lepo uspel;
okrog 3500 ljudi se je zbralo v radgonski
jahalnici, da dvigne svoj glas za vzvišene
besede našega regenta: »Niti pedi naše
zemlje ne pustimo tujcu.« Borba radgon-
skega Sloventva žal ni našla dovolj raz-
umevanja v naši javnosti, čeprav je sam
dr. Kamnikar priznal v graški »Tages-
postu«, da pridobi Avstrija vsled takozvane
»nebitvene« spremembe okrog 5000 ljudi
— na račun Slovencev. Zlasti pa je vsled
izgube Radgone in okolice ogrožen gospo-
darski razvoj Prekmurja, če ne že Prek-
murje samo, ki obvisi sedaj v zraku. Ra-
zumljivo je, da so obmejni Slovenci na tem
protestnem zborovanju pokazali vse svoje
ogorčenje nad izgubo te važne severne po-
stojanke.

Shod je otvoril ob 10. uri dopoldne
vladni tajnik g. Klobčič, ki je v dalj-
šem govoru orisal narodnostne razmere
v teh krajih in borbo Slovencev z odpad-
niki lastnega naroda z nemčurji, katerim
na čelu stoji sin Slovenskih gor, dr. Kam-
nikar. Za njim je govoril g. dr. Leopold

Lénard iz Maribora in dokazoval na
vzgleh iz naše zgodovine, koliko je pre-
stal naš narod in koliko mogočnih tiranov
je že pokopanih v davni preteklosti. O
čim mi še vedno branimo svoje meje. O
gospodarskih razmerah je govoril g. ob-
mejni komisar dr. Brenčič, ki je pre-
bral tudi resolucije. Vsem govorom je
sledilo navdušeno pritrdjevanje in živahni
vzkliki, naperjeni zlasti proti nemčurjem
z dr. Kamnikarjem. Shod je zaključil gosp.
Jerebič in povedal navzočim, da je ob-
hod po mestu sicer prepovedan, a ni nam
zabranjeno, da bi se ne smeli ogledati
skupno Radgone. Tisočglava množica se
je z dvema trobojnicama na čelu podala
na Glavni trg in zapela naše narodne him-
ne ter mirno in dostojno krenila po Dolgi
ulici do murskega mostu, kjer so se ude-
leženci razšli. Nikjer ni bilo nobenih iz-
gredov, ker v naših vrstah kljub silnemu
ogorčenju ni izživalev. Tako je končal ta
protestni shod, zadnji krik podjarmljenih
tisočev našega naroda, zadnji apel na pra-
vičnost in svobodo!

Na shodu so bile z navdušenjem spre-
jete nastopne resolucije:

1. Danes na protestnem shodu zbran
Slovenci pod nikakim pogojem ne zapu-
stijo Radgone in Slovenskih vasi Poter-
na, Žetinci, Dedonci, Zenkovci, Sloven-
ska gorca, Stara-nova vas. Obračajo se z
zaupanjem na pravičnost konference v
Parizu in na moč naše vojske. Apeliramo
ob enem na vrhovno zapovedništvo naše
vojske, da takoj vse potrebno ukrene, da
se tudi proti volji krivičnih sodnikov en-
tente Radgona vojaško brani.

2. Radgona je ključ Prekmurja, ker
sta tu edina dva mesta, ki vežeta skoraj
celo Prekmurje s Slovenijo. Brez Rad-
gone ostane celo severno Prekmurje za
dolgo časa v oni gospodarski stiski, v ka-
teri so jo zapustili boljševiki. Vsa Prek-
murska trgovina teži od nekdaj v Rad-
gono in nima nobenega svojega trgovskega
središča.

3. Kakor Prekmurje, tako teži tudi
gornje Mursko polje in Slovenske gorice
k Radgoni naravno, gospodarsko, jezi-
kovno in geografično središče celega
ozemlja, v katerem živi en narod, ki go-
vorí en jezik. Radgona pod Jugoslavijo
bo mogočno se razvijajoče mesto, kate-
rega procvita bo doležna tudi okolica.
Radgona pod Nemško Avstrijo pa bi pro-
padla v vsakem oziru, otežkočeno pa bi
bilo tudi gospodarsko življenje Prekmurja
in vse okolice.

4. V najzadnjem trenutku, ko se gre
za biti ali ne biti mesta Radgone in po-
polnoma slovenskih vasi Poterna, Žetinci,

LISTEK.

Milan Skrbinšek:

Moderna režija.

(Konec.)

Moderen režiser ne bo nikdar zahte-
val od svojih igralcev, da dajo uloge pre-
zgodaj iz rok, kajti »učenje na pamet« ne
bi smelo biti nikdar ločeno od ustvarjanja,
ker leži v njem nevarnost kopičenja mrt-
vih točk v oderski ustvaritvi dotične
uloge. Čustvo naj izproži besedo, ne pa
narobe. Šele, ko je igralec že gotov s svo-
jo ustvaritvijo, ko tekem vaj že čisto ne-
hote rabi prave besede, tako da bi skoraj
že lahko odložil uloge, naj izpopolni znanje
besedila z učenjem na pamet. Seveda se
tudi tu ne ustavi njegova ustvarjajoča sila.
Ta sploh nikoli ne preneha, deluje še po
zadnji vaji do predstave, med predstavo in
po njej, vedno in povsod, kadar se uloge
le spomni, in če jo je odigral tudi že sto-
krat — dokler živi. Igralec, ki je kakšno
ulogo odigral, ne pozabi te nikoli. Vsi
ljudje, ki jih je kdaj na odru ustvaril, živé
v njem do groba, stari znanci so mu, a
vendar vedno še premalo znani, pogovar-
ja se z njimi, študira jih, gleda jih tudi v
situacijah, ki jih v drami sami ne dožive,
razkriva vedno bolj njih značaj in čustvo-
vanje, vsi ti ljudje se srečujejo v njegovi
duši, in čim več jih je in čim deli živé

skupno življenje v njem, tem izrazitejši
postajajo, drug drugega zrcalijo in se ravn-
no v kontrastu še tembolj jasni. K tej
množici se pridružijo vsi oni ljudje, ki jih
nosi igralec v sebi že v naprej, še preden
je igral dotične uloge na odru. Večina ulog
iz svetovne literature so igralcu že stari
znanci (in vendar vsak dan zopet novi),
še preden jih igra pred občinstvom. Toda
v igralčevi duši se ustvarja, pretvarja in
spopolnjuje tudi vse polno še nenapisanih
ulog, ljudi, ki žive po sili ustvarjajočega
nagona in prekomernega čustvenega in
oblikujočega bogastva. Edino igralci, ki
občutijo svoje uloge, tako in tako z njimi
živé, so pravi. Oni prinašajo tudi vedno
nekaj novega, in v tej novosti svežega, sil-
nega, kar tudi uloga, ki jo igrajo že ope-
tovanokrat, je vsakokrat v mnogem nova,
da, včasih celo čisto prenovljena.

Toda takšnih igralcev je malo. In tudi
oni, ki so, ne najdemo na naših odrih pogo-
jev za pravo vstvarjanje. Ansambli so pre-
maloštevilni, časa je premalo in denarja
premalo. Ali tudi tam, kjer bi ga bilo še
dosti na razpolago se porabi rajši za ba-
let in opereto, namesto za dramo, ki je
edina prava predstavitev gledališke
umetnosti.

In vendar se najdejo kritiki, ki preso-
jajo naše predstave iz onega vidika, ka-
kor da so dani vsi predpogoji za temeljito
študiranje drame in za resnično vstvarja-
nje. Na naših odrih mnogokrat po sili igra
le »na srečo«, a ne zato, ker igralec ne ve,
kaj hoče, temveč iz gori navedenih vzro-

kov, ki mu onemogočujejo to uresničiti, kar
hoče, kar jasno občuti in vidi. Bralne va-
je na primer v Trstu mnogokrat niso bile
mogoče, z aranžirano smo morali hiteti, in
že pri prvi po tej sem moral zahtevati, da
govore igralci po šepetalki in pri poznejših
vajah tudi kolikor le mogoče po spominu.
In prva predstava je bila pri nas vedno to,
kar je na gledališčih, kjer je umetniško de-
lo res možno, zadnja vaja, takozvana —
generalna vaja. Z zadovoljstvom sem
zaznal, ko sem se vrnil iz Trsta in priso-
stvoval nekaterim vajam ljubljanskega gle-
dišča, da so vsaj tu s preteklo sezono ven-
darle se uvedle resnične generalne vaje,
ki sem jih tekom svojega delovanja pri tem
gledišču tako pogrešal. — Vaja, ki je zad-
nja pred predstavo mora biti v vsem, v ku-
lisah, v oprepi, v kostumih in maskah in
v lučnih efektih čisto enaka predstavi. Tej
bi pa moralo prisostvovati tudi nekaj ob-
činstva, v katerem naj bi bil ravnateljstvo,
dramaturg, nezaposleni režiserji in igralci
ansambli, poročevalci, literati itd. In tu
pri tej vaji se pokažejo vse napake, ki jih
nosijo vedno premajere brez prave gene-
ralne vaje, a premijera sama je potem se-
veda brez njih, če so korekture le z ozi-
rom na dani igralci ansambel in tehnični
aparati mogoče. — Toda premijere na pri-
mer tržaškega odra niti generalne vaje ni-
so bile, ker tudi vse druge vaje niso mogle
biti prave.

Moderen režiser gleda vso odersko
vstvaritev dramatičnega dela tudi z oče-
som arhitekta in slikarja, in kakor hitro

ni dana možnost, da se postavi na oder tu-
di scena takšna, kakor jo je doživel ob štu-
diranju dela režiser sam, in to vsestran-
sko, v arhitektonični gradnji in barvni har-
moniji, ki mora oklepiti tudi obliko in ko-
lorit posameznih kostumov oziroma mo-
dernih oblek, je ona od režiserja občutena
enotnost oderske vstvaritve že raztrgana.
Tržaško občinstvo spominjam na letošnje
mojo vprizoritev »Strahov«, ki je ravno v
sceničnem oziru zadovoljila zelo, ker mi
je bilo vsaj deloma mogoče slediti ob njeni
vstvaritvi svojem občutenju te drame.

Najboljši režiser ne more vstvariti nič
cnotnega, nič silnega, če niso dani vsi po-
goji za takšno njegovo umetniško delo, ka-
kor sem ga poskušal vsaj približno skici-
rati tu. Tržaško »Dramatično društvo« je
storilo vse, kar je le moglo, da je v zadnji
tretjini sezone, ko se je nabralo že neko-
liko denarja, scenično povzdignilo naše
predstave. Mislim, da bi se v tem oziru tu-
di za ljubljansko dramo moglo z dobro vo-
ljo mnogo storiti. S številno in vrednostno
zadoščujočim igralskim ansamblom bi se
tako mogel nivo ljubljanskih dramskih
predstav hipoma dvigniti. Ali z dobro na-
študiranim repertoarjem kulturno delo še
ni popolno. Slab, neprimeren repertoar po-
dere lahko vse. Vodstva slovenskih odrov
pogrešajo predvsem primernih otroških
iger, ki bi se morale igrati vsaj vsak teden
enkrat. Če bi razen tega še pognali ope-
reto preko mej Jugoslavije bi storili za
moralno vzgojo bodoče naše generacije
mnogo.

Dedonci, Zenkovci, Slovenska gorica in Stara-nova vas, kjer prebiva 10.000 Slovencev, katere se hoče izročiti vsenemškemu žrelu, obračamo se z največjim zaupanjem na najvišjega simbol našega narodnega ujedinjenja, Vašo kraljevsko visokost prestolonaslednika Aleksandra ter Vas prosimo, da se z vso vmo in z vsem Vam pristojnim vplivom zavzamete za zadnji kos Jugoslovancov. Trdno zaupamo na Vašo kraljevsko besedo, da ne sme biti izgubljen niti najmanjši del našega ujedinjenega naroda, posebno pa ne Radgona, kjer so padle še pod roko avstrijskih germanov že maja leta 1918. prve jugoslovanske žrtve za našo narodno svobodo.

Mirovni posvet.

Po podpisu mirovne pogodbe.

LDU. Saint Germain, 10. septembra. (DunkU.) Večerni listi v splošnem simpatično pišejo o podpisu mirovne pogodbe. »Intransigent« posebno poudarja, da nastop državnega kanclerja dr. Rennerja ni bil prevzet, da pa je izražal zaupanje v bodočnost avstrijske republike. Da so se jugoslovanski in rumunski delegati bratili podpisati mirovno pogodbo, temu ne pripisujejo nobene posebne važnosti. »Journal des Débats« omenja, da se rumunski odpor Avstrije sploh ne tiče in da bo Srbija najbrž tekom roka t. j. do 13. septembra naknadno podpisala, ker je smatrali, da se člen o varstvu manjšine ne bo nanašal na one pokrajine, ki jih je Srbija anektirala leta 1913. Povodom podpisa mirovne pogodbe zahteva omenjeni list v uvodniku, da naj vrhovni svet napram Nemčiji odločno zahteva premembo ustave. »Populaire« meni, da bo pogodba ravnotoka, kakor vse druge odločbe alijancev, ostala mrtva točka. Resnične svetovne sile se ne tvorijo v Saint Germainu, temveč v Rusiji, na kongresu strokovnih zvez v Glasgowu in na sindikatnem kongresu v Lyonu.

Zakaj Rumunija ni podpisala.

LDU. Saint Germain, 10. septembra. (DunkU.) »Temps« prinaša besedilo rumunske note od 8. t. m. na mirovno konferenco, ki utemeljuje, zakaj se rumunska vlada brani podpisati avstrijsko mirovno pogodbo. Nota navaja, da bi bila Rumunija kljub temu, da je bilo odklonjenih več njenih pravičnih zahtev, pripravljena podpisati, da pa člen 60. mirovne pogodbe krši suvereniteto in politično neodvisnost rumunske države. Rumunija bi torej podpisala mirovno pogodbo samo s pridržkom, da ne priznava člena 60. mirovne pogodbe. »Temps« je mnenja, da vrhovni svet te zahteve ne bo odobril.

Varstvo manjšin.

LDU. Berlin, 9. sept. (ČTU.) Reuterjev urad javlja: Iz Lugana poročajo »Secolus«, da ima načrt posebne pogodbe z Jugoslavijo glede varstva manjšin določbo, da se pravica nadzorovanja zveze narodov ne bo nanašala na Staro Srbijo. Tittoni je proti tej omejitvi ugovarjal vled česar jo je vrhovni svet odložil.

Bolgarska pogodba.

LDU. Saint Germain, 10. septembra. (DunkU.) »Journal des Débats« poroča, da je vrhovni svet po podpisu avstrijske pogodbe imel sejo, v kateri je sklenil, da se bo mirovna pogodba bolgarskim pooblaščencom predložila tekom prihodnjega tedna.

Razna poročila.

Ogrski ministrski predsednik o položaju.

LDU. Budimpešta, 11. sept. (DunkU.) Ministrski predsednik Friedrich je na zborovanju zajedniče krščanskih strank izjavil, da se v bodoče pokrajina ne bo podrejala volji Budimpešte, temveč da se bo Budimpešta dala voditi po volji pokrajine. S svojega transdanubijskega potovanja prinaša poročilo, da je pokrajina pripravljena preskrbeti Budimpešto z živili, vendar pa samo tako dolgo, dokler bo vlada krščanska in ovska. O belem terorju in o preganjanju židov ne more biti govora. V Budimpešti pa živi tisoče in tisoče židov, ki mirno opravljajo svoje posle. Moči, ki mu jo je dala revolucija, ne bo izročil nikomur, kvečjemu ententi. Vztrajal bo na mestu, kamor ga je postavilo zaupanje naroda in se ne bo pogajal z ljudmi, ki so še včeraj bili boljševiki in ki bi bili takoj zopet komunisti, ako bi se kaka prilika pokazala.

Kolčakova ofenziva napreduje.

LDU. Pariz, 10. septembra. (DunkU. Brezlično.) Glavni stan Kolčakove armade poroča, da Kolčakova ofenziva uspešno napreduje in da je že zavzela vso sibirsko fronto.

S Koroškega.

Bistrica v Rožu, 10. sept.

»Freie Stimmen« z 28. 8. piše med drugim tudi: »Jugoslovansko nasilstvo. Dnevno dohajajo pretresljiva poročila, da se na ljudstvo z ozirom na bližajoče glasovanje — grozno pritiska, pri čemur slovenska duhovščina posebno sovražno nastopa. Iz Bistrice v Rožu se poroča, da tamonje jugoslovansko orožništvo ljudstvo zelo nesramno nadleguje in trpinči in da se Nemci in Nemcem naklonjeni Slovenci silovito preganjajo. Ti osvraženi orožniki morajo izginiti, drugače ne more biti govora o prostem ljudskem glasovanju. Fantom se je strogo prepovedalo nemške pesmi peti. Vsak, kdor ne upošteva tega, se strogo kaznuje. Šola se je popolnoma poslovenila, samo zato, ker je nekaj priseljenskih kranjskih družin brez otrok to zahtevalo. Otrokom se je prepovedal na cesti nemški pozdravljati. Zato nameravajo uslužbenci tovarne, kateri so jugoslovanskega mišljenja, svoje otroke v Celovec v nemške šole poslati, seveda samo zato, da se kaj pametnega nauče. Je vse tukaj, kakor bi bil cel svet norišnica. Kdor je na sumu, da ne misli za SHS glasovati, tega iz stanovanja vržejo. Posebno sovražno nastopa orožnik Ivan Oltzel, kateri je rojen Korošec. Tudi železničarji s Kranjskega, kateri so nesrečno deželo preplavili, razvijajo silovito agitacijo, in župnik Ruprecht, doma iz Gospešvete, ščuva, kakor bi bil znorel.

Mnogo uglednih žena je konfiniranih. Grozi se jim, da če bodo morali Jugoslovani iz doline, vse te s seboj odpeljejo. — Če ne pride v kratkem ura rešitve, mora ljudstvo nad prihodnostjo obupati.

V odgovor na ta skoz in skoz zlagani dopis blagovolite, gospod ravnatelj tovarne Johansen in »Freie Stimmen«, na znanje vzeti: Precej, ko so Jugoslovani tako tlačeni slovenski del Koroške zasedli in oprostili domače ljudstvo od nemških razbojniških pijavk, je zavladal po celem slovenskem Korotanu mir in red. Ljudstvo se je oddahnilo. Le privandranim Nemcem ni bilo to seveda po volji, posebno pa našemu Prusu Miklavžu Johansenu ne. Kajti njegove slave je bil z dnem, ko so naši vrli junaki v Rožno dolino stopili — konec. Naše junaško orožništvo v Bistrici v Rožu je pri vseh ljudeh zavoljo korektnega postopanja in vzornega reda posebno priljubljeno. Seveda vsem drugim, to je petim priseljenim tovarniškim Nemcem, je orožništvo osvraženo, ker se noče klanjati njih navodilom, kakor je bilo to prej pod nemško vlado. Da bodo ti vrli orožniki ostali na naših slovenskih tleh, ker so kot Slovenci na slovenski zemlji, je umljivo. — Pravite, »slovensko šolo so poslovenili«, kakšna šola pa naj bo za pet Nemcev in pet tisoč Slovencev? Ali mislite, da je še vedno nemška nasilnost zakon? To, kar sedaj poročate v nemško časopisje, to so zadnji zdihljaji umirajočega nemštva na slovenskem Korotanu. Pišete, da je, kakor bi bil cel svet znorel; mi domačini smo zdravi in se življenja v naši ljubi prosti državi Jugoslaviji veselimo.

Da so Vam jugoslovanski železničarji in slovenska duhovščina tudi na potu, radi verjamemo. Da so omenjeni z dušo in telesom z domačim ljudstvom, pač ne more drugače biti. Da so pa tudi Vam, gospodje Nemci, v enaki meri pravični morate tudi priznati. Še več store za Vas, kakor je njihova dolžnost. Le spomnite se malo nazaj! Od župnika, g. Ruprechta, zahtevate, da bi moral biti Nemec zato, ker je iz Gospešvete doma. Vedeti bi pač morali, da so tudi gospešvetska polja naša, da tam še vedno živi naš vrli rod — priča Vam naš vrli župnik. Ali ga zato sedaj zasramujete, ker je ravno on za Vas toliko storil? Ali veste, kdo Vas je zopet oprostil, gg. Johansen in Pfeiffer, ko ste bili odgnani? Ali veste, kdo je delal prošnje za odgnane Nemce in nemčurje? To je bil tisti, katerega sedaj Vi za plačilo po nemških listih obrekujete. In da bomo, če bi se umikali iz Rožne doline, Vaše »ugledne gospe« s seboj vzeli? — Nič strah! Mi ne bomo nikdar odšli. Jugoslovanski Korotan ostane naš — Vaše ugledne gospe Vaše. — Vi zahtevate, da pridri ura odrešitve — ura rešitve je vendar že tu! Ura rešitve je prišla takrat, ko smo Jugoslovani zasedli slovenski Korotan, ko so naše vrle jugoslovanske čete rešile naše domače ljudstvo nemških tolp, nemškega nasilja in surovosti. Ko je zopet mogel domačin prosto zadihati, ko so se domače pesmi po celem slovenskem Korotanu zopet zaslišale.

Lahko bi Vam na Vaše poročilo v nemške časopise cele knjige v odgovor popisali, če bi hoteli vse od Vas nam storjene krivice in nasilstva naštevati. A poslovimo se v miru! V pojdite, odkoder ste prišli, in boste gotovo tudi tako srečni v svoji domovini, kakor smo mi v svoji. Potem bo mirna Bosna.

Politične novice.

+ Pašič-Busteršič-Ninčič. Včerajšnji uvodnik »Slov. Naroda« je eden izmed tistih redkih člankov, ki bodo ostali neiz-

brisni v zgodovini slovenske politike. Vse stranke in vse politike, ki delajo v jugoslovanski javnosti, označuje za ljudi, ki — čujte gorostasnost — nočejo Jugoslavije. Vsebinska tega fenomenalnega članka je ta-le: Delo vseh nedemokratov je »strankarsko izigravanje celega naroda«. Njihovo »pregrešno delo« gre za tem, da se »razbije parlament«. »Svoje hudo delo« si ne upajo priznati pred javnostjo. »Narodni klub hoče dokumentirati svoje nezanimanje za konsolidacijo države.« (Pred tremi dnevi je bil še po »Narodu« najbolj napredni element v državi.) »Korošče« in »Proletar« režija funkcionira. »Njihovi« člani se ne sramujejo gledati na sejo iz diplomatske lože. »Veselenak« se ni sramoval glasovati proti ljudskim potrebam. »Šimrak« in »Hohnjec« sta čisto mirno pomagala, da se onemogočijo carinske olajšave. »Begunc« Lavrenčič je proti beguncem. Smodej in Grafenauer sta bila zoper »nadajalno vzdrževanje naše armade.« »Dr. Korošec« se vsak dan pogreza v cinizem in pada na nivo najzagrizenjšega strankarja in fanatika, ki tepta z nogami »najvišje državne in narodne interese.« (Če bi sprejel 4 portfelje, ki mu jih je ponujala J. D. S., bi bil v 24 urah najboljši in najnesebičnejši politik v Jugoslaviji.) »Frvolna igra z ljudskimi interesi se nadaljuje.« »Kaj naj stori vlada?« (Naj odstopi, če ne zna vladati. Opomba uredn.) »Vlada ostane, dokler ima večino parlamenta za seboj«, pravi »Narod«. (Ker večine nima, bi morala odstopiti že prvi dan. Tak je običaj v demokratičnih državah. Op. ur.) »Opozicionalne stranke so proti ljudstvu, proti narodu, proti državi.« (Ker so proti J. D. S. seveda. Op. ur.) »Poleg Bolgarov, Lahov, Nemcev, entente in boljševikov« imamo »tudi še domače prijatelje«. Pašič, Bustersič in Ninčič delajo roko v roki. (To je najgenialnejša poteza, ki jo je napravil »Slov. Narod« tekom svojega obstoja. Kmalu bo dokazal, da stoji tudi Clemenceu pod Bustersičevim vplivom. Op. ur.) »Edini izhod iz takšne igre je sodba naroda.« Sodba naroda bo po našem ta, da so ti ljudje taki, da spadajo mesto v politiko v privatno življenje, kjer lahko nemoteno in brez opozicije vladajo svoje zasebne proračune.

+ Nevarna grožnja. Snočnji »Slov. Narod« je izrekel nevarno grožnjo onim poslancem, ki »zanemarjajo svojo dolžnost«. Poslancem opozicije namreč grozi, da jim bodo odtegnjene dijete. Toda stvar ni tako enostavna, kakor si »Narod« misli. Skrb nas je namreč za vse tiste številne demokratske poslance, ki pridejo v parlament le tedaj, ko je treba potegniti dijete in ostajajo doma celo ob dnevih, ko jih njih vlada nujno potrebuje. Kaj bodo ti ubogi možje rekli k temu? Kaj bodo še le rekli oni demokratje, člani bivše hrvatsko-srbske koalicije, ki kot bivši člani hrvatskega sabora še sedaj vsak mesec hodijo v Zagreb po saborske dijete ter pri tem ne pozabljajo niti saborskih cigar? Stranka, ki jo dijete drže skupaj, naj bi se iz previdnosti varovala govoriti o djetih.

+ Vrhniški župan Tršar se nahaja že nad 2 meseca v preiskovalnem zaporu. Preiskava se je vršila spočetka pri tukajšnjem deželnem sodišču, kasneje je bilo delegirano okrajno sodišče na Vrhniki, sedaj pa zopet deželno sodišče preiskuje. Kakor čujemo, prihajajo vsaki teden nove anonimne ovadbe. Mi smo zadnji, ki bi hoteli posegati v sodne posle ali braniti Tršarja pred kaznijo, ako jo je zaslužil, odločno pa moramo grajati počasnost preiskave in zahtevamo v javnem interesu, da se ta preiskava pospeši. Pol Vrhnike je bilo že zaslišane, a preiskava ne vede do nobenega cilja. Jasnosti hočemo in zahtevamo, da se že enkrat razpiše razprava.

+ Hrvati o slovenskih demokratih. Zagreb, 11. septembra. Današnji »Obzor« poroča, da krožijo v Belgradu vesti o razkolu v slovenski liberalni stranki, ker je dr. Tavčar napisal v »Slovenskem Narodu« članek proti agrarni reformi dr. Poljaka. List pravi, da o razkolu ne more biti govora. Dr. Tavčar je šef stranke in odgovoren za »Slovenski Narod«. Agrarno reformo dr. Poljaka obsojajo vsi meščanski elementi, ki priznavajo zasebno lastnino. Istina pa je, da je urednik »Slovenskega Naroda« protivnega mišljenja in da je napisal v »Slov. Narodu« na svojo roko članek v prilog dr. Poljaku. Razumljivo je, da mora radi odnošajev med dr. Tavčarjem in urednikom priti do posledic. — »Jutranji list« poroča, da bo gotovo prišlo do razkola med slovenskimi liberalci, kakor je došlo v hrvatsko-srbski koaliciji, ko se je odcepil dr. Medaković. Del liberalcev se približuje socialnim demokratom, ki so dobro organizirani.

+ »Savremeni progres«. »Glas Naroda«, organ demokratske stranke iz Sarajeva je napisal zelo lep uvodnik: »Obnova«. V njem dokazuje, da sta ljudska stranka in Hrvatska Težačka Stranka velika ovira za »savremeni progres« naše države. »V hrvatskom javnom životu imamo posla s dva povse negativna i reakcionarna elementa, koja stoje v oštroj opreči prema nacionalnoj ideji našeg jedin-

stva.« Toda razprava ima tudi svojo pozitivno stran. »Glas Naroda« zoperstavlja vsem nedostatkem, ki so združeni z ljudsko stranko, konkreten program, ki se glasi: »Obnova duha in misli, dela in organizacije, korenita integralna resnacija nedograđene in omahujoče konstrukcije življenjskih oblik in energij.« To zahtevajo »posleratni« pogoji, »pod kojima se transformišu ceo svet; svaki pojedinac u pravom radikalnog progressa.« Če se ta program ne udeleži, nam preti »nacionalna opasnost za stanovišta savremenog progressa.« Cilj tega pokreta je »delotvorna in aktivna revolucija hrvatskih duhova, ki nas dvigne »u visine«. S to globoko restrukturacijom budemo sposobni, da oodelujemo »u stvaranju novog slovenskog tipa u Evropi«. Take testenine že delj časa nismo dobili na spregled. Ker ni lepo, da bi uživali sami, jo priobčujemo željnemu bratstvu v veselje.

+ Hrvatska ljudska stranka. Prošlo nedeljo je bila v Perkavcih pri Andrijevcih skupščina hrvatske ljudske stranke, na kateri sta govorila dr. Šimrak in mestni župnik Temjanovič. Sprejet je bil program hrvatske ljudske stranke in osnovan krajevni odbor.

Dnevne novice.

— Prvi darovi za Krekovo šolo. Prvi dar za Krekovo socialno-politično šolo je poslal g. Jožef Krajnc, kaplan v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici. Ker nima denarja, je podpisal zadolžnico za 1000 K. — G. Uršula Zirc iz Toplic pri Novem mestu je poslala 300 K. Uredniki »Slovenca« 150 K in 5 lir (1. prispevek). Iskrena hvala prvim darjem slovenskega München-Gladbacha! — Umrli je v Dubrovniku kanonik Crnica v 75. letu starosti, v Splitu pa je umrl bivši deželni poslanec in župan dr. Ivan Mangier.

— Umrli je v Osijeku dr. Vladimir Kovačević, notar in bivši urednik »Narodne Obrane«.

— V zavod Sv. Stanislava prihajajo gojenci dne 25. septembra. Izpiti se prično ob 11. uri. Sv. maša bo 26. septembra.

— Na štiriizredni deški meščanski šoli v Krškem se prične šolsko leto dne 22. septembra. Vpisovanje in izpiti se vršč dne 19., 20. in 21. septembra.

— Na Brezjah je bilo v noči od 7. na 8. september posebno veliko obiskovalcev. Z vozmi jih še nikoli ni toliko prišlo. Konj je bilo krog 1000. Bohinjci so rekli: »Pri nas jih je bilo toliko samo enkrat v vojskinem času.«

— Slovensko planinsko društvo naznanja, da se bo koča na Kokrskem sedlu s 15. t. m. zatvorila.

— Učiteljski inštitut. Učiteljski dne 14. t. m. priredimo enodnevni izlet v Krško. Da se natančneje pomenimo, pridite vsi, ki se ga udeležite, na sestanek, ki se vrši v sredo 10. t. m. ob 17. uri v Ljudskem domu, II. nadstropje. Vabljeni so tudi neabstinenti in neabstinentke. — Abst. krožek ljubljanskega učiteljskega.

— Nesreča. Pri zidanju novega poslopja g. K. Pollaka na Vrhniki, je dne 10. septembra padel z odra kakih 6 m visoko 18letni Franc Možina. Težko se je poškodoval na glavi in na hrbtu.

— Braslovška požarna bramba priredi v nedeljo dne 14. septembra veliko vrtno veselico. Da bo veselica čim lepše uspela, bodo skrbeli braslovške dame v šotorih, v katerih bodo nudili vsega dovolj za želo-dec in zabavo. Svira godba na pihala.

— Oddale se bodo podpore event. študentske v omejenem številu za medicince, medicinke, farmacevte in farmacevte, Dotični, kateri reflektirajo na tako podporo event. študentske, naj vložijo s potrebnimi listinami (krstni list, domovinski list, ubožni list, dokazila o dosedanjih študijah) opremljene prošnje, v katerih mora biti označeno tudi mesto, kje da bodo nadalje študirali, do 20. septembra 1919 pri zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

— Jugoslovanska knjižarna je dobila nov zelo ličen zlat napis, slikan na steklo, ki ga je izvršil naš domači mojster Filip Pristov, slikar napisov in mu dela vso čast.

— »S poti«. Opozorjamo na knjigo Izidorja Cankarja »S poti«, ki jo je izdala Nova založba v Ljubljani in jo razpošilja broš. izvod za 8 K, vezan izvod 3 K več. Knjiga je zanimiv potopis po Italiji pisan v obliki novele v živem slogu in nam nudi mnogo poučnih stvari. Knjiga je v lični opremi in s pisateljevim avtogramom.

— Nesramnost italijanskega karabinerja. Včeraj, v četrtek 11. septembra, popoldne je dospel v dveh delih nov begunski transport iz Trsta in ostalega zasedenega ozemlja. Prišlo je okoli 80 družin večina jugoslovanskih državnih uslužbencev. Ko je prvi vlak prevozil italijansko demarkacijsko črto tostran Logatca, so iz nekaterih vozov izvesili v znak veselja in pozdrava slovenske trobojnice. Neki karabinjer, ki je stal ob proti tostran demarkacijske črte, je začel metati kamenje proti trobojnic, ki je visela na vozu

Širite „Slovenca“!

v prednjem delu vlaka. En kamen je padel v en voz, ne da bi k sreči poškodoval nikogar. Nato je karabinier pograbil lopato, ki je ležala ob tiru, sklatil z njo trobojnico, ki je visela na drugem vozu proti koncu vlaka, jo teptal na tleh z nogami, pljuval nanjo in jo slednjič vrgel čez plot. Ko se je vlak ustavil na jugoslovanski kontrolni točki kakih 500 metrov bolj naprej, je šla deputacija beguncev nazaj h karabinierju, ki je še vedno stal tostran demarkacijske črte. Protestirala je proti njegovemu ravnanju in proti žalitvi slovenske trobojnice in je zahtevala, naj se vrne zastava. Karabinier se je izgovarjal, da tudi Jugoslavlani odstranijo italijanske trikolore v Mariboru. Ko pa je deputacija konstatirala, da je bila slovenska trobojnica izvešana šele tostran demarkacijske črte na slovenskih tleh, ni znal karabinier nič več izpričati svoje postopanje ter je šel iskati zahtavo, da bi jo vrnil, a je ni bilo več najti. Begunci, ki so bili priča temu neokusnemu in surovemu prizoru, so bili ogorčeni nad tem brezobzirnim činom italijanskega karabinierja in so s krepkimi besedami dali duška svojim čustvom napram besnemu italijanskemu neolikancu.

— Iz laškega ujetništva. Pošiljamo vsem prijateljem in znancom lepe pozdrave iz ujetništva: Viljem Kišek iz Radeč pri Zid. mostu, Kmetič Martin iz Radeč pri Zid. mostu, Kerin Franc iz Leskovca pri Krškem, Butina Alojzij iz Banjaloke, Jožef Stariha iz Loke pri Črnomlju, Sterk Alojzij iz Brezja pri Raki. Na veselo svidenje!

— Neža Kokač, ki ima svojega nečaka Franca Šubica v italijanskem ujetništvu, naj naznanj svoj naslov na »Slov. Rdeči Križ«, Ljubljana.

— Srednješolski konvikt za hercegovske dečke so otvorili v Zagrebu. Za letos so sprejeli 14 dečkov. Enak konvikt snujejo v Mostaru.

— Kršitev vseučiliške avtonomije. Z ozirom na vpokojitev treh profesorjev na zagrebški bogoslovni fakulteti: dr. Mihaeloviča, dr. Zagoda in dr. Pazmana, priobčujo »Nar. Politika« iz meščanskih krogov dopis, ki zahteva od vlade pojasnila, iz kakšnih razlogov je samovoljno vpokojila navedene tri profesorje in s tem kršila avtonomijo vseučilišča.

Abonent Narodnega gledališča, ki žele, da se jim pošilja gledališki plakat na dom, naj sporoče to anončni ekspediciji AL Matelič, Kongresni trg 3. Telefon 174.

Ljubljanske novice.

lj Koncert Cirila Ličarja in Vilme pl. Thierryjeve se zaradi zaprek vrši približno teden dni pozneje, najbrž v soboto, 20. septembra. Vstopnice se dalje prodajajo v trafikah! Definitivni dan koncerta se pravočasno objavi. Koncert bo nudil veliko lepega umetniškega užitka, ne bo »ruski«, ampak pošteno slovenski — jugoslovanski.

lj Kongregacija srednješolcev. Name-ravani izlet na žalostno goro se preloži na torek 16. t. m. Odhod ob 7. uri jutraj. Kdor se namerava izleta udeležiti, naj se preje prijavi g. prezesa.

lj Znameniti fresko Edv. Wolfa na fasadi ljubljanske cerkve sv. Florijana razpadal! Zlasti v zgornjih partijskih je stanje slike zelo opasno, in če se do prihodnje zime fresko ne bo restavriral, utegne biti kmalu in morda že prihodnje pomlad nad vrati cerkve sv. Florijana le še umazana lisa. Fresko »Marija, pomočnica kristjanov« je prenovil pred leti slikar Grilc, vendar pa ga je ali preslabo prepral ali pa uporabljal neprimerne barve, ker je slika po zelo kratkem času začela razpadati. Morda je tudi mojster Wolf sam slikal na premalo masten omet, kar so novejši freskant radi zakrivali. Fresko bi se dal skoro gotovo še rešiti, če bi se lotil dela pravi umetnik, ki je vajen restavriranja ter ima pojma tudi o kemičnih procesih. »Marija, pomočnica kristjanov« spada med najboljše Wolfova dela. Imeniten Wolfov fresko »Solčna ura« na fasadi cerkve sv. Jakoba je ob prenovitvi cerkve izginil, kar je velika škoda. Na vsak način pa je treba preprečiti, da ne izgine še drugo izvrstno Wolfovo delo, ki nadkriljuje njegova freska na fasadi ljubljanske stolnice, ki pa tudi nista v brezhibnem stanju. Ker ni več »Centralne komisije za ohranitev histor. in umet. spomenikov«, naj se zavzemo drugi faktorji za ohranitev naših slovenskih umotvorov ter naj store takoj in brez odlašanja vse potrebno, da ne izgine znamenita umetnina.

lj Dijaški transport v Prago pojde 15. t. m. ob 15. uri z južnega kolodvora v Ljubljani. Vsi oni, ki pojdejo s tem transportom, naj se zberejo ob 13. in pol ure na južnem kolodvoru; oni iz Štajerske v Mariboru ob 18. uri gredo pa lahko samo oni, ki so poslali obvezno prijavo do 10. t. m. — G. Z. in dr. R. VI.

lj Na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani se prične šolsko leto 1919/20 dne 29. septembra t. l. s sv. mašo, ki se bo služila v kapeli oo. jezuitov ob 8. uri jutraj. Povernjalni izpiti se vrče 23. in 24. t. m.,

prejemni izpiti za prvi deški letnik pa 26. t. m. Vpisovanje v II. deški in II. dekliški letnik se vrši 27. t. m. Vpisovanje v pripravljalni razred, prvi deški in prvi dekliški letnik je zaključeno.

lj Na uršulinskih šolah v Ljubljani, to je: na zasebnem učiteljsku, na notranji petrazredni ljudski in trirazredni meščanski šoli, na vnanji petrazredni ljudski in trirazredni meščanski šoli se prične šolsko leto 1919-20 dne 22. septembra 1919 s slovesno sveto mašo sv. Duhu na čast. Redni pouk se prične 23. septembra. Vpisovanje za notranjo in vnanjo šolo in otroški vrtec bo dne 19. in 20. septembra od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure. Gojenke morajo priti v zavod 20. ali 21. septembra. — Predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani.

lj Pričetek šolskega leta 1919/20 na javnih nanovo ustanovljenih meščanskih šolah v Ljubljani. Na javnih nanovo ustanovljenih ljubljanskih meščanskih šolah prične se šolsko leto 1919/20 v sredo, dne 24. septembra 1919, s priporočanjem sv. Duhu in v četrtek, dne 25. septembra, z rednim šolskim poukom. Vpisavalo se bode v ponedeljek, dne 22., in v torek, dne 23. septembra 1919, vselej od osmih do dvanajstih dopoldne, in sicer: Za mestno deško meščansko šolo v šolskem poslopiju na Prulah št. 13; za I. mestno dekliško meščansko šolo v šolskem poslopiju na Sv. Jakobu trgu št. 1; za šišensko deško meščansko šolo v šolskem poslopiju šišenske deške in za šišensko dekliško meščansko šolo v šolskem poslopiju šišenske dekliške šole na Gasilski cesti št. 242. Vstop v I. razred meščanske šole je dovoljen le onim učencem in učenkam, ki so dovršili V. razred ljudske šole s splošno povojnim uspehom. Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se načelno pri vsprejemu odklanjajo. Vse podrobnosti pojasnjuje šolska ravnateljstva pri vpisavanju.

lj Novo ljubljansko posojilo. Deželna vlada za Slovenijo je dovolila mestni občini najeti 2 in pol milijona kron posojila, da se pokrije primanjkljaj v proračunu od 1. jul. t. l. do 30. jun. l. 1920.

lj Imenovanje v zdravstveni službi. Prestolonaslednik je imenoval zdravstvenega nadzornika dr. Dmetra Bleiweis-Trsteniškega sanitetnim referentom VI. činovnega razreda v Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro.

lj Stanovanjska beda v Ljubljani. Danes se vrši v Mestnem domu ob 19.50 uri shod vseh strank, ki v Ljubljani iščejo stanovanje. Za shod vlada obče zanimanje in je pričakovati najsilnejše udeležbe. Kdor more, naj se shoda udeleži! Prizadeti činitelji naj vidijo, da se brez-stanovanjske stranke ne dajo tolažiti samo z brezupnimi obljubami.

lj Društvo zasebnega uradništva Slovenije v Ljubljani, strokovna skupina denarnih zavodov vabi svoje člane tem potom na izredni občni zbor, ki se vrši v četrtek 25. septembra 1919 ob 17. uri v Mestnem domu.

lj Javna graja. Po ljubljanskih ulicah in šetališčih gre zopet v cvet »blažena« nemščina. Dvomili bi, če so to pristni Nemci. — Na grajski osovini sta dve parceli, kjer gospodar ni dal pokositi ne trave, ne otave, ki je vzpodrastla. Ali bi ne bilo bolje, da bi se dalo vse to na ponudbo revežem, ki morda vzdržujejo revno kozico, da imajo vsaj za otroke mleko doma!

lj Umrli so v Ljubljani: Rado Barlič, sin hišnega posestnika, 8 let. — Marija Pogibu, mestna uboga, 81 let. — Veronika Kveder, hči posestnice, 14 let. — Alojzij Vesel, sin posestnice, 3 meseca. — Ernest Jerovšek, sin železničarja, 2 in pol leta. — Leopold Roth, ravnatelj pom. uradov fin. ravnateljstva v p., 68 let. — Janez Tekavc, prosjak, 53 let. — Franc Frančeskin, begunec, 36 let. — Marija Novak, hči vdove, 5 let. — Nadina Mazi, hčerka realnega ravnatelja, 16 let. — Leopold Bigman, električar, 25 let. — Marija Kovač, mestna uboga, 65 let. — Roza Barič, hči policijskega agenta, 10 mesecev. — Franc Potočkar, nadučitelj, 46 let. — Viktor Prijatelj, ključavničarski vajenec, 17 let. — Andrej Zakotnik, mestni delavec, 71 let. — Franc Igričnik, premogar, 18 let. — Alojzij Furlan, žagar, 68 let. — Marija Zuljan, žena vp. gozdarja, 60 let. — Josip Foršek, šolski učenec, 12 let. — Janez Kržič, prosjak, 68 let. — Josipina Vala, žena tesarja, 59 let. — Marija Brenčič, žena sprevednika juž. žel., 51 let.

Prosveta.

pr »Dni našega življenja«. Dasi ta drama ni drama v strogem pomenu besede, smo bili premijere vseeno veseli; radi se seznanimo z moderno dramo Rusije, četudi ni tako sijajna kot njena novejša; nekaj značilnega, svojevrstnega ima na sebi. Leonid Andrejev, ki piše zelo plastično, je vzel kos življenja in ga postavil z vsemi svojimi značilnimi potezami na oder. Dasi se zdi, da drama nima ne pravega razvoja in ne pravega konca, raste vseeno v svoji napetosti, zruši se, in pusti

v človeku občutek neporavnane konflikt, dejstva, ki še obstoji v človeški družbi in ga je treba poravnati. Po vsebini je igra odsev iz nižje človeške družbe in nam odkriva najžalostnejše njene strani. Tragična je vsaj v toliki meri, da bi se ljubljansko občinstvo ne smelo smejeti toliko, kolikor se je smejalo in dokazalo, koliko nerazumevanja in posurovelosti je v njem. Pregarceva je podala ubogo Olgo, ki je hrepenela iz suženjstva ob svoji materi k čisti ljubezni in delu, zelo simpatično, dasi je tu pa tam nekoliko popustila si-gurnost njene igre: njeno dušno stanje je pogodila dokaj dobro. Pavlinova bi bila kot Olgina mati lahko boljša, dasi ji ne odrekamo resne volje. V njenem nastopu mora biti motiviran strah, ki ga ima Olga pred materjo, da se loči od ljubečega di-jaka in gre na materin ukaz s častnikom. Martinčević je igral Gluhovceva dokaj dobro; a zdi se mi, da ni pogodil ruske mehke narave popolnoma; v tem oziru je bila igra Gabrščka v vlogi podčastnika, posebno v zadnjih prizorih boljša; le ne-katere bahave značilnosti vojaškega stanu je premalo podčrtal. Istotako je podal tudi Rogos Onufrija v svoji nepretirani igri zelo naravno in dobro zamišljeno. Ugalj nam je Osipovič; trdo nemško izgo-varjanje ruskega jezika — ki ga ruski pi-satelji kaj radi smešijo — se mu je posre-čilo popolnoma in brez pretiravanja. Ra-karjevo smo že videli nastopiti boljše ko to pot. Režija je bila dobra, posameznosti precej vestno naštudirane; kdor pozna Ru-sijo, mora priznati, da so po možnosti storili vse, da nam podajo pristen milje igre.

F. B.
pr Zemljepisne in zgodovinske slike iz kraljestva SHS, ki sta jih sestavila priznana šolnika Schreiner in Fink, je ne-obhodno potrebna knjiga za vsakega učen-ca na srednji in višji stopnji ljudske šole. Naše dosedanje čitanke ne nudijo učen-cem skoro nobenih kulturnih in zemlje-pisnih slik iz našega kraljestva. Nova knjiga, ki bo letos upeljana kot dodatek k čitankam za ljudske šole, je v tem ozi-ru neprecenljive vrednosti. »Plitviška je-zera«, »Hrvatsko Posavje«, Dalmatinsko Primorje, Čaršija v Sarajevu, Belgrad itd. niso suhoparni berilni sestavki, ampak kulturne slike polne svežosti in življenja. Isto je s slikami iz zgodovine naše domo-vine. Berila »Pradomovina Srbov in njih prihod na jug, Tomislav, Sv. Sava, Bitka na Kosovem polju itd. nas povedejo z la-hkoto v dosedaj tako malo poznano zgo-dovino našega kraljestva. Srbohrvaški be-rični sestavki »Zašto je Hercegovina ka-menita, Odakle si? Oranje Marku Kralje-viča, Marko Kraljevič i soko itd.« bodo učence prepričali, kako sorodna so jugo-slovanska narečja. — Knjiga, ki jo je za-ložila Jugoslovanska knjigarna v Ljub-ljani, ima za današnje razmere zelo nizko ceno 3 krole.

Vestnik S. K. S. Z.

* Dev. Marija v Polju. V ponedeljek, na praznik, je bila pri nas otvoritev pre-novljenega društvenega doma z ljudsko ve-selico. Pred društvenim domom so stali mladi s pozdravnim napisom in ovenčani z venc. Ljudstva je bilo na veselici zelo ve-like. Pohvalno moremo omeniti orlovsko godbo, ki je zdaj po vojski oživela in že prav dobro napreduje. Pevski zbor je prav dober in tudi šaljivi prizori so zelo uga-jali. Navzoče je v imenu Kat. izobraževal-nega društva pozdravil gospod kaplan, v imenu J. S. Z. pa Ivan Gostinčar.

Dijaški vestnik.

d Odborova seja S. D. C. v petek ob 10. dopoldne. Prosim zanesljive udeležbe. Predsednik S. D. C.

d Luč XIV. godina, 1918-19 stane s poštno vred 6 K 50 vin. in se naroča pri Slov. Dij. Centrali, Ljubljana, Ljudski dom.

Najnovejša poročila.

(Naše telefonsko poročilo.)

VLADA DEMISIJONIRA?

Zagreb, 11. septembra. »Hrvat« po-roča iz Beograda, da vlada v parlamen-tarnih krogih prepričanje, da bo mini-strski predsednik Davidović podal do po-nedeljka ostavko. Verjetno je, da bosta Pošić in dr. Trumbić pozvana v Belgrad. Novi kabinet bi bil sestavljen na temelju koncentracije. Tako je tudi verjetno, da bo večji del demokratske zajednice pristal na to. Z ozirom na držanje Davidovića in srbskega bloka je verjetno, da bosta za koncentracijo brez ozira na Pribičevića. Mogoče je, da bo sestava novega kabineta poverjena dr. Draži Pavloviću, predsed-niku narodnega predstavništva.

Zagreb, 11. septembra. »Hrvat« po-roča iz Beograda, da je na včerajšnji sei-j demokratske zajednice predlagal, naj vlada poda ostavko. Skupina Sv. Pribiče-vića se je temu odločno protivila, češ da je treba dati razvoju časa. Davidović je vztrajal na svojem stališču ter so na nje-

govji strani zmernejši, srbske stranke in člani iz Bosne, tako da je mogoče, da se bo radi tega vprašanja razšla demokratska zajednica.

DEMOKRATI ZBRAJO SVOJE LJUDI.

Belgrad, 11. septembra. Da ojači svo-je parlamentarne dele je demokratska za-jednica pozvala iz Pariza bivšega mini-stra dr. Velizarja Jankovića in Andrija Staniša, ki sta bila kot strokovna eksper-ta pri jugoslovanski delegaciji v Parizu. Dr. Janković se je že vrnil. Ostavko sta napovedala tudi dr. Dragotin Protić in Jovanović.

SOCIJALNODEMOKRATSKI TISK.

Belgrad, 11. septembra. Včerašnje »Rudničke Novine« prinašajo na prvi strani črnoobrobljen okvir, v katerem sto-je imena: Korač, Bukšeg, Kristan.

Osijek, 11. septembra. Socialno demo-kratska stranka v Osijeku prične zopet iz-dajati svoje glasilo »Radnička borba«.

DELO DR. KRAMERJA.

Zagreb, 11. septembra. »Narodna Po-litika« poroča iz Beograda, da je za mini-strstvo za pripravo konstituante, ki mu je načeloval dr. Kramer, uvrščenih v pro-računu 300.000 dinarjev, dasi ni dr. Kra-mer nitj enega zakona predložil narodne-mu predstavništvu.

TRGOVSKI DOGOVOR S ČESKO-SLOVAKO.

Belgrad, 11. septembra. V petek odide naša delegacija, ki naj sklene s Česko-slovaško rekompensacijski trgovski dogo-vor v Pragi. Kot delegati so določeni po-slanec dr. Brezigar, zastopnik centralne uprave za promet z inozemstvom Maksi-mović, zastopnik ministrstva za promet Zavadil, ki pa je med tem že odpotoval v Prago. Trgovska obrtna zbornica v Za-grebu je bila brzojavno pczvana, naj ime-nuje svojega delegata, da se pridruži od-poslanstvu. Rekompensacijski dogovor bi temeljil na zamenj vseh vrst žita za slad-kor in premog.

ITALIJANSKO-MAŽARSKA ZVEZA.

LDU Pariz, 11. septembra. (DKU) Bu-dimpeštanski poročevalec lista »Chicago Tribune« javlja, da dela Italija na to, da bi sklenila z Mažarsko ne samo separatan mir, ampak tudi vojaško zvezo. Namerava celo narediti vojvodo genoveškega za vla-darja Mažarske. To politiko podpirajo tudi Rumuni.

NOVE VOLITVE V ITALIJI

LDU Rim, 11. septembra. (DKU Brezlično) Kakor poroča »Messaggero«, se nove volitve v Italiji ne bodo vršile prej kot 16 septembra.

EKSPLOZIJA MUNICIJSKEGA SKLA-DIŠČA.

LDU Rim, 11. septembra. (DKU Brezlično) Včeraj popoldne je v kraju Ruado zletelo v zrak skladišče uplenjene municije. Pri tem je izgubilo življenje 15 oseb, italijanskih vojakov in avstrijskih vojnih ujetnikov. Več vojakov je bilo ra-njenih.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

L. K. v B. Dogovorite se z dr. Can-karjem, ki je že odpotoval v Belgrad.

Gospodarski odsek Orlovске zveze ima važno sejo v soboto ob 8. uri zvečer v običajnih prostorih. Prosi se polnošte-vilne udeležbe.

Ihan. Bratskim odsekom se vlijudno naznanja, da se nameravana orlovska pri-reditev 14. t. m. zaradi gotovih vzrokov za nedoločen čas preloži. Dne 9. t. m. smo pokopali brata Orla Franc Kuralta, ki ga nam je nemila smrt ugrabila iz naših vrst v dobi mladosti. Umrli je za grižo, prav lepo pripravljen za smrt. Na zadnji poti so ga spremlili bratje Orli v kroju. Počivaj mirno, dragi brat! — Ihanski Orli.

Tabor v Horjulu. Vrhniško okrožje je priredilo 7. t. m. javno telovadbo v prijaz-nem Horjulu. Tabora se je udeležilo čez 200 Orlov v kroju, 100 Orlic, 150 ženskega in moškega naraščaja, posebno v velikem številu so prišle dekleta v narodnih no-šah. Javna telovadba, pri kateri je nasto-pilo čez 200 oseb, je izpadla v največjo za-dovoljnost občinstva, katero je telovadce po vsaki končni vaji navdušeno pozdrav-ljalo. Med telovadbo in pri veselici je igra-la mojstersko izšolana višnjegorska godba. Fantom telovadcem okrožja pa kličemo: Na delo! Na zdar! O. Z.

V Stopičah se je onosoval Orlovski od-sek. Priglasilo se je veliko vrlih fantov in se še vedno cglasajo. Orlovska misel zma-guje in prodira vedno naprej! Dolenjska vstaja!

Orlovske prireditve v mesecu septembru. Dne 14. septembra okrožna popoldanska prireditve v Št. Vidu nad Ljubljano. — Dne 21. septembra popoldanska prireditve Ljublj. okrožja povodom 10 letnice odseka na Ježici. — 28. septembra celodnevna zvezna prireditve v Dobrlivasi na Koroškem.

Uradne ure pisarne O. Z. Predsedstvo je sklenilo, da se vpeljejo redne uradne ure vsak dan od 4. do 6. ure popoldne v Zvezni sobi (Jugoslovanska tiskarna, III.

nadstropje, skozi knjižnično dvorano). Informacije bo stalno tajalo tajništvo.

Šentviški Orli in Orlice prirede svoj orlovski dan v nedeljo 14. septembra 1919 v Št. Vidu nad Ljubljano. Spored: 1. Dopoldne prodajanje cvetlic za »Orlovski dom«. 2. Popoldne ob 2. uri sprejem gostov. 3. Ob pol 3. uri litanije v župni cerkvi. 4. Po litanijah javna telovadba Orlov, Orlic in naraščaja. 5. Ljudska veselica z godbo, srečolovom in šaljivo posest. Vstopnina 2 K, za sedeže 4 K; Orli v kro-

ju so prosti vstopnine. — Čisti dobiček je namenjen za nov »Orlovski dom«. — Udeleženci iz Ljubljane in iz ljubljanske spodnje okolice se zbera pred šentpetersko cerkvijo in od tam skupno odkorakajo ob 1. uri v Št. Vid.

Šmihel nad Pliberkom. Tudi mi šmihelski fantje se vzbujamo. Dne 8. sept. nas je posetil gospod Pavlin iz Ljubljane ter nas v krepkih jednatih besedah vnel za orlovsko organizacijo. Pristopilo je precejšnje število fantov, ki smo si takoj izvolili

odbor, tako, da je Orel pri nas takorekoč že ustanovljen. Mladenci na plan! Pokazimo, da nam še gori srce za krepost in poštenost. Mlada naša organizacija naj živi in procvita.

Kdo ve kaj o Lovrencu Šivic, ki je služil pri 17. polku, I. marškomp., boj. p. št. 201, in se je zadnjič zgledil iz Galicije 26. avgusta 1914, naj sporoči njegovi ženi Katarini Šivic, Brezje, Gorenjsko. Stroški se radevoljno povrnejo.

Profesor išče mehlovanu sobo z električno razsvetljavo. Ponudbe pod »Profesor« na upravništvo »Slovenca«.

Dobro ohra- njena spalna oprava baročni slog, se proda. Ljubljana Stari trg 22, I.

Sveže mešani otrobi za pokladanje konjem in prešicem, se dobe, a K 80 za 100 kg pri Fran Pogačnik-u, Dunajska cesta 38, Ljubljana.

Mosko kolo, v dobrem stanju se ceno prodaja, prodajo se vinski sodi od 200 do 300 l.

Proda se pisalni stroj s cirilico. Ogleda se pri g. Kranjc-u, Sv. Petra cesta 28.

Dve starejši dekli, eno h kravam drugamostojni, ga k praščem za lepo posestvo na Koroškem se sprejmeti za takoj. Ponudbe na Franc Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Železne sode od bencina ali petroleja kupi trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Izgubila se je žermačka pa'ca kratkodlaka rujava z belimi lisami, 10 let stara, siva po glavi, (na siskih za oreh debela trda bula) sliči na ime Herta. Odda naj se pri Urbanu, Sv. Petra cesta 1.

Išče se sinčkinja. Naslov pove upravn. ništvo lista pod št. 5359.

Prodajam dobro ohranjeno mosko kolo za jako ugodno ceno in kupim žensko kolo. Naslov pove uprava lista.

Otroški voziček želi kupiti begunec. Ponudbe na »Upravo Slovenca« pod »Nujno« 5338.

Kuharica, ki bi opravljala tudi vsa druga kuhinjska dela k 3. osebam v Ljubljani, se sprejme. Naslov pove uprava lista pod št. 5321.

Gospodu Ivanu Dekanič operaterju kurjih očes v Garnizijski bolnici, I. oddelek v Ljubljani se srčno zahvaljujem, ker mi je odstranil kurja očesa brez vsake bolečine, radi katerih sem dolgo časa trpela, ter ga vsakemu najtopleje priporočam.

Ivanka Lebel.

Zahvala.

Za izraženo sočutje povodom smrti naše nepozabne matere, oziroma stare matere, sva-kinje in tete, gospe

Terezije Medič

za tolažbepolne obiske med boleznijo, za poklonjeno krasno cvetje ter za čašče spremlstvo na zadnji poti blagopokojnice, izrekamo vsem našo najpristržnejšo zahvalo.

Globoko žalujoči ostali.

Stečaj.

Vršačka (Srpska) Kreditna Banka potrebuje

ravnajučeg upravitelja

sa godišnjom platom od 24.000 kruna i 3% tantijeme od čiste dobiti. Upravitelja bira glavna skupština na tri godine, prvi put na godinu dana probe. Moloci moraju imati podpunu bankarsku praksu i podpuno vladati srpskim i nemačkim jezikom. Rok ističe 15. oktobra 1919.

U smislu zavodnih pravila mora upravitelj 20 kom dionica ili 20.000 kruna kaucije dati.

Uprava

Vršačke (Srpske) Kreditne Banke.

Potrebujem kuharico in sobarico.

Dajem dobro plačo in novrnem potne stroške. Dr. Božidar Vučinić, Irig, (Srem).

Sirelna vrhica (Zündschnur), stroj za strešno opeko iz cementa, modeli za betonske cevi, držaji za sekire in lopate se prodajo. Ponudbe pod »Strelna« na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cančarjevo nabrežje 5.

Sprejme se otrok star od 2—12 let v rejo. Naslov pove uprava lista pod številko 5317.

Trstje (štorje) se dobi v vsaki množini Ljubljana, Jernova ulica št. 11.

Wanderer motorno kolo 4 HP, 2 cilindra, dobro ohranjen se proda. — A. Gorec Ljubljana, Gosposvetska (Marije Terezije) c. 14.

Prodajam: 500 m³ smrekovih in jelovih olupljenih hlodov od 20 cm debeline dalje in bukove hlode za deske. Tudi drva na razpolago. Naslov je: Poštno ležaje, Čermošnjace.

Dolčna gospica, ki je pred tednom perila v tovarno g. Reicha se prosi, da prinese še ostale stvari, ker ni povedala natančnega naslova.

Dve kuhinjski kredenci in čeber za kiselo zelje na prodaj; kje, pove upravn. ništvo »Slovenca« pod št. 5335.

Dalmatinsko vino, pristno, črno se BUZZOLINI, delikatesna trgovina, Lingarjeva ulica.

Dvonnadstropna hiša s teraso in dvoriščem se proda zaradi preselitve iz Ljubljane. Proizve se: Ulica na grad št. 5, I.

Naznanilo.

Vodstvo Lichtenurnovega zavoda

v Ljubljani

naznanja, da se začne redni pouk na ondnotni 5 razredni ljudski in 4 razredni meščanski šoli 23. septembra.

Vpisovanje za vnanje učenke je 22. in 23. septembra od 8. ure dalje.

Notranje gojenke naj pridejo 23. septembra.

24. septembra je šolska sv. maša.

Deklica-Slovenka,

ki razume hišna opravila in zna dobro prati in likati, se išče k rodbini brez otrok na deželo. Več se poizve v Zagrebu, Jelčavina ul. 6, I. nadstr. desno, Barbot.

Pisalni stroj

z lepo, vidno pisavo in slovensko tastaturo se takoj poceni proda v pisarni Gledališka ulica 7/III. Oglasiti se med 10. in 11. uro dopoldne in med 3. in 6. uro popoldne.

POZOR!

5313

Prodajam prašiče: štiri, stari 6 mesecev, sedem po 8 tednov in eno brejo presico. — Tovarniška kazina Jesenice Fužine Gorenj.

S 15. oktobrom t. l. se da v najem

gostilna in mesarija

v Narodnem domu v Velikovcu. Prošnje naj se vložijo na »Hranilnico in posejstvo v Velikovu«, ki daje potrebna pojasnila.

5300

Lepo črno letušnje

brinje

oddaja v vsaki množini in po nizki ceni trdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta št. 2.

- Vreče -

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušan, Kranj, Gorenjsko.

Kupi se vsaka množina

bukovih in hrastovih dro, bukovo. oglja in tesan les.

Množina in cene je v ponudbah označiti,

Malenšek M., Maribor.

za kurjavo, izolacijo, steljo in druge svrhe uporabljivo dobavlja v vagonih in tudi na drobno F. & A. UHER, Ljubljana.

Telgr.: Uheršped. Inter. telefon 117

Velika omara za knjige

recesančni stil, lepo ohranjena

se prodaja.

Vprašati Gradišče 7/II, desno.

Jvliši, podgane,

stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljaki mišim K 6, za podgane in miši K 4—; za ščurke K 5—; tinktura za stenice K 6—; uničevalec moljev K 2—; prašek proti mrčesom 3— in 8—K; mazilo proti ušem pri ljudeh K 3—; mazilo za uši pri živini K 3—; prašek za uši v obliki in perila K 3—; tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3—; Prašek proti mravljam 3—. — Pošljite po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3.

Trgovcem pri večjem odjemu popust.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri cloveku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K poštnine prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Restavracija Bellevue

na Smarjetni gori pri Kranju je otvorena.

Natečaj.

Uprava senjskega rudnika potrebuje za rudarsko-bratovsko blagajno

zdravnik vsega zdravilstva.

Plača 8000.— dinarov letno, brezplačno stanovanje, kurjava in razsvetljava. Prošnje s priloženimi dokumenti poslati je do 15. oktobra tega leta na naslov: Uprava Senjskega rudnika, Senjski Rudnik pri Čupriji, — Srbija.

Došlo je zopet

fino namizno

olje in Sunlicht-milo

Vedno velika zaloga vsakovrstnega žganja!

Oddaja samo na debelo.

Gregorc & Verlič - Ljubljana.

Prvovrstna,

sveža

slanina (špeh),

od pitanih sremskih praščev se prodaja začasno vsaki dan na Predovičevi stojnici v Solškem drevoredu od 1 kg naprej.

I. vrste (riba) po K 30.— II. vrste po K 28.— za kilogram.

Rogaška Slatina

Tempel vrelec: Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje. —

Styria vrelec: Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic, sladkorna bolezen.

Donati vrelec: Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom itd. —

Rogaška slatina je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh alkalično-saliničnih rudninskih kislin najbogatejša na ogljikovi kislini. — Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo s katerim se obvaruje v mrzlih krajih mrzlice. —

Rogaška slatina je najboljše namizna in zdravilna, mineralna voda, katera nima nikdar slabega okusa ali duha.

Dva generatorja za vrtilni tok

(Drehstrom) s priklopljenim vzbudilnikom (Erreger-Maschine), vsak po 150 kilovatov, 3000 voltov napetosti in 42 perijodami, ki se dajo zvišati na 50, 173 obratov na minuto se ceno odda. Ponudbe na Vevške papirnice, Vevče pri Ljubljani.

Sam. Pollak, Zagreb, Jelacicev trg 6

Najcenejši nakup manufakturnega blaga

na debelo kakor: cefiri, šifoni, barhenti, velour, flanele, modra tiskovina, kord-baržun, hlačevina etc.

Sam. Pollak, Zagreb, Jelacicev trg 6.